

**PL**  
**ZAŁĄCZNIK**

**Wytyczne**

**dotyczące określania korekt finansowych dla wydatków finansowanych przez Unię  
w ramach zarządzania dzielonego w przypadku nieprzestrzegania przepisów dotyczących  
zamówień publicznych**

## Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	3
1.1.	Cel i zakres niniejszych wytycznych .....	3
1.2.	Podstawa prawna i dokumenty referencyjne.....	5
1.2.1.	<i>Wytyczne w sprawie korekt finansowych</i> .....	5
1.2.2.	<i>Prawo unijne mające zastosowanie do zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych</i> .....	6
1.3.	Kryteria brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o wysokości procentowej stawki korekty, którą należy zastosować.....	7
2.	Główne rodzaje nieprawidłowości i odpowiadające im procentowe stawki korekt finansowych .....	9
2.1.	Ogłoszenie o zamówieniu i specyfikacje zamówienia.....	9
2.2.	Ocena ofert .....	16
2.3.	Realizacja zamówienia.....	20

## 1. Wprowadzenie

### 1.1. Cel i zakres niniejszych wytycznych

Wytyczne dotyczące określania korekt finansowych należy stosować przede wszystkim w przypadku nieprawidłowości stanowiących naruszenie przepisów dotyczących zamówień publicznych mających zastosowanie do udzielania zamówień publicznych finansowanych z budżetu Unii i realizowanych metodą zarządzania dzielonego. Takie przepisy dotyczące zamówień publicznych określone są w dyrektywach w sprawie zamówień publicznych wymienionych w pkt 1.2 (dalej - „dyrektywy”) oraz w stosownych krajowych aktach prawnych.

Procentowe stawki korekt podane w części 2 mają także zastosowanie do udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte tymi dyrektywami<sup>1</sup>. Procentowe stawki korekt w wysokości od 5% do 100% ustalone w części 2 są takie same jak stawki określone w decyzji Komisji z dnia 19 października 2011 r. dotyczącej zatwierdzenia wytycznych w sprawie zasad, kryteriów i orientacyjnych stawek stosowanych w odniesieniu do korekt finansowych dokonywanych przez Komisję na podstawie art. 99 i 100 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006<sup>1</sup> (dalej – „decyzja w sprawie korekt finansowych”). Jeśli chodzi o art. 97 i 98 rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r., te same wysokości procentowych stawek korekty zostały powielone, *mutatis mutandis*, w „Wytycznych w sprawie zasad, kryteriów i orientacyjnych stawek korekt finansowych stosowanych w odniesieniu do korekt finansowych dokonywanych przez Komisję na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006” mających zastosowanie do Europejskiego Funduszu Rybackiego (dalej – „wytyczne dotyczące EFR”). Jeśli chodzi o art. 44 decyzji Rady 2007/435/WE z dnia 25 czerwca 2007 r., art. 46 decyzji nr 573/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r., art. 48 decyzji nr 574/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. oraz art. 46 decyzji nr 575/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r., podobne podejście zastosowano w decyzji Komisji C(2011)9771 z dnia 22 grudnia 2011 r. dotyczącej zatwierdzenia wytycznych w sprawie zasad, kryteriów i orientacyjnych stawek stosowanych przy korektach finansowych dokonywanych przez Komisję w przypadku czterech funduszy programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” (dalej „decyzja w sprawie korekt finansowych EFI, EFU III, FGZ i FPI”).

Niniejsze wytyczne zastępują i aktualizują poprzednie wytyczne dotyczące tego samego przedmiotu (zob. motyw 5 niniejszej decyzji). Zaktualizowane wytyczne odzwierciedlają doświadczenie zdobyte podczas stosowania poprzednich wytycznych i mają służyć wyjaśnieniu poziomów korekt stosowanych zgodnie z zasadą proporcjonalności i z uwzględnieniem stosownego orzecznictwa. Główne różnice w stosunku do poprzednich wytycznych to: 1) wyjaśnienie poziomu korekt stosowanych w niektórych przypadkach, wprowadzenie jaśniejszych kryteriów; 2) uwzględnienie kolejnych nieprawidłowości, które nie były określone w poprzednich wytycznych, ale związane są ze sprawami, w których podczas unijnych audytów wykryto nieprawidłowości i w przypadku których dokonano korekt finansowych; 3) harmonizacja poziomu korekt obejmujących zamówienia podlegające zasadom dyrektyw i Traktatu. Ponadto

---

<sup>1</sup> C(2011) 7321 final.

poszerzono zakres wytycznych, ponieważ nowe wytyczne mają także zastosowanie do innych wydatków niż wydatki z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności.

Niniejsze wytyczne należy stosować przy dokonywaniu korekt finansowych związanych z nieprawidłowościami wykrytymi po dacie ich przyjęcia. W stosunku do ustaleń audytu i korekt finansowych dotyczących funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, EFR oraz czterech funduszy programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, w przypadku których w dniu przyjęcia niniejszych wytycznych toczy się postępowanie kontradiktoryjne, w którym stroną jest państwo członkowskie, Komisja będzie stosować wcześniejsze, dotychczasowe wytyczne (o których mowa w motywie 5 niniejszej decyzji) lub niniejsze wytyczne przy zagwarantowaniu, że zastosowana zostanie procentowa stawka korekty korzystniejsza dla państwa członkowskiego.

W niniejszych wytycznych uwzględniono także potrzebę korygowania ocen ofert, na które wpływają konflikty interesów, i z tego powodu w części 2 wprowadzono specyficzny dla tej sytuacji rodzaj nieprawidłowości (zob. nieprawidłowość nr 21).

Niniejsze wytyczne mają także przyczynić się do realizacji zalecenia Parlamentu Europejskiego z 2010 r. w sprawie udzielenia absolutorium dotyczącego zharmonizowania podejścia do traktowania błędów w zamówieniach publicznych w następujących obszarach polityki: rolnictwo i zasoby naturalne, spójność, energetyka i transport, oraz do promowania większej harmonizacji kwantyfikacji nieprawidłowości w zamówieniach publicznych, dokonywanej przez Europejski Trybunał Obrachunkowy i Komisję. Komisja zwróci się do Europejskiego Trybunału Obrachunkowego o stosowanie niniejszych wytycznych w kontekście prowadzonych przez Trybunał czynności kontrolnych w celu realizacji wspomnianego wyżej zalecenia Parlamentu Europejskiego.

W części 2 opisano najczęściej występujące rodzaje nieprawidłowości. W przypadku innych nieprawidłowości niewymienionych w tej części należy postępować zgodnie z zasadą proporcjonalności oraz, kiedy to możliwe, przez analogię do rodzajów nieprawidłowości określonych w niniejszych wytycznych.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości związanych z nieprzestrzeganiem przepisów dotyczących zamówień publicznych Komisja określa stosowną kwotę korekty finansowej zgodnie z niniejszymi wytycznymi. Kwotę korekty finansowej oblicza się, biorąc pod uwagę kwotę wydatków zadeklarowanych Komisji i związanych z zamówieniem (lub jego częścią), którego dotyczy dana nieprawidłowość. Wskaźnik procentowy odpowiedniej stawki ma zastosowanie do kwoty wydatków zadeklarowanych Komisji w związku z danym zamówieniem, których dotyczy nieprawidłowość. Taką samą procentową stawkę korekty należy także stosować do wszelkich przyszłych wydatków związanych z tym samym zamówieniem, którego dotyczy nieprawidłowość, zanim takie wydatki zostaną poświadczane Komisji. Przykład praktyczny: kwota wydatków zadeklarowanych Komisji w związku z zamówieniem publicznym na roboty budowlane, w odniesieniu do którego umowę zawarto po zastosowaniu niezgodnych z prawem kryteriów, wynosi 10 000 000 EUR. Jeśli zastosowana procentowa stawka korekty to 25%, kwota, którą należy odjąć od deklaracji wydatków przedstawionej Komisji, wynosi 2 500 000 EUR. Odpowiednio do tego w oparciu o odpowiednią stawkę finansowania zmniejsza się finansowanie przez Unię. Jeśli następnie władze krajowe zamierzają zadeklarować dalsze wydatki dotyczące tego samego zamówienia i których dotyczy ta sama nieprawidłowość, wydatki takie podlegają tej

samej procentowej stawce korekty. Na końcu cała wartość płatności związanych z danym zamówieniem jest korygowana w oparciu o tę samą procentową stawkę korekty.

Państwa członkowskie także wykrywają nieprawidłowości<sup>ii</sup>; w takim wypadku wymaga się od nich dokonania koniecznych korekt. Właściwym organom państw członkowskich przy korygowaniu nieprawidłowości wykrytych przez ich własne służby zaleca się stosowanie tych samych kryteriów i stawek procentowych, o ile nie stosują bardziej surowych norm.

## 1.2. Podstawa prawna i dokumenty referencyjne

W niniejszych wytycznych tych uwzględniono art. 80 ust. 4 rozporządzenia (EU, EURATOM) nr 966/2012 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, przepisy sektorowe mające zastosowanie do współfinansowania unijnego realizowanego metodą zarządzania dzielonego, dyrektywy<sup>iii</sup> oraz dokumenty referencyjne, o których mowa w pkt 1.2.1 i 1.2.2, tj. decyzję w sprawie korekt finansowych, wytyczne dotyczące EFR oraz komunikat wyjaśniający Komisji nr 2006/C 179/02 dotyczący prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych.

W części 2 przywołuje się dyrektywę 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującą procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych<sup>2</sup> oraz dyrektywę 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi<sup>3</sup>. Jeśli procedura zamówienia publicznego lub umowa podlegają wcześniejszej lub późniejszej dyrektywie, korekty dokonywane będą w miarę możliwości zgodnie z częścią 2 lub przez analogię do przypadków opisanych w tej części. Ponadto przy analizowaniu konkretnych nieprawidłowości należy również brać pod uwagę jako punkt odniesienia różne przepisy krajowe dotyczące zamówień publicznych, transponujące wspomniane dyrektywy.

### 1.2.1. Wytyczne w sprawie korekt finansowych

Niniejsza decyzja w sprawie korekt finansowych ma zastosowanie do okresu programowania 2007-2013<sup>iv</sup> i określa ogólne ramy i stawki ryczałtowych korekt finansowych stosowanych przez Komisję w przypadku metody zarządzania dzielonego w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności. W wytycznych dotyczących EFR znalazło odzwierciedlenie takie samo podejście określone w decyzji w sprawie korekt finansowych. W niniejszych wytycznych kierowano się tym samym tokiem myślenia i stawkami korekt. Decyzja w sprawie korekt finansowych EFI, EFU III, FGZ i FPI stanowi odzwierciedlenie tego podejścia w odniesieniu do czterech funduszy programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”. W dokumencie VI/5330/97 określono wytyczne dotyczące obliczania skutków finansowych podczas przygotowania decyzji o rozliczaniu rachunków Sekcji Gwarancji EFOGR.

<sup>2</sup> Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1-113.

<sup>3</sup> Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114-240.

### 1.2.2. Prawo unijne mające zastosowanie do zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych

Jak podano w komunikacie wyjaśniającym Komisji nr 2006/C 179/02 dotyczącym prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych (dalej – „komunikat wyjaśniający”), Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej potwierdził, że „postanowienia Traktatu WE mają również zastosowanie do zamówień nieobjętych zakresem tych dyrektyw”.

Zgodnie z pkt 1.1 i 1.2 komunikatu wyjaśniającego podmioty zamawiające pochodzące z państw członkowskich są zobowiązane do przestrzegania postanowień i zasad zawartych w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w każdym przypadku gdy zawierają umowy w ramach zamówień publicznych objęte zakresem tego Traktatu. Zasady te obejmują swobodny przepływ towarów (art. 34 TFUE), prawo przedsiębiorczości (art. 49 TFUE), swobodę świadczenia usług (art. 56 TFUE), niedyskryminację i równe traktowanie, przejrzystość, proporcjonalność i wzajemne uznawanie.

Trybunał Sprawiedliwości opracował zbiór podstawowych norm dotyczących udzielania zamówień, które są bezpośrednio zaczerpnięte z postanowień i zasad zawartych w Traktacie WE. Zasady równego traktowania i niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową pociągają za sobą obowiązek przejrzystości. Obowiązek ten, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości<sup>v</sup>, „polega na zagwarantowaniu wszystkim potencjalnym oferentom odpowiedniego poziomu upublicznienia informacji umożliwiającego rynkowi usług otwarcie na konkurencję oraz kontrolę bezstronności procedur przetargowych”.

Pojęcie „odpowiedniego poziomu upublicznienia informacji”<sup>vi</sup> należy interpretować w świetle zasad zawartych w Traktacie, zgodnie z ich wykładnią wypracowaną przez Trybunał i przytoczoną skróto w tym komunikacie wyjaśniającym.

W świetle orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości w sprawach C-412/04<sup>4</sup>, sprawach połączonych C-147/06 i C-148/06<sup>5</sup>, oraz C-507/03<sup>6</sup>, w kontekście postępowania w sprawie naruszenia przepisów, w przypadku postawienia zarzutu nieprzestrzegania reguł i zasad Traktatu „zadaniem Komisji jest wykazanie, że”

- niezależnie od faktu, że zamówienie nie jest lub jest jedynie częściowo objęte przepisami dyrektyw, zamówienie to „stanowiło niewątpliwy przedmiot zainteresowania jakiegoś przedsiębiorstwa znajdującego się w innym państwie członkowskim niż państwo danej instytucji zamawiającej, oraz

- że przedsiębiorstwo to, nie mając dostępu do odpowiednich informacji przed udzieleniem zamówienia, nie było w stanie wyrazić zainteresowania tym zamówieniem”<sup>vii</sup>.

Zgodnie z pkt 34 wyroku w sprawie C-507/03 „samo wskazanie [przez Komisję] istnienia skargi, która do niej wpłynęła w związku ze spornym zamówieniem, nie może być bowiem wystarczające

<sup>4</sup> Komisja przeciwko Włochom [2008] Rec. I-619.

<sup>5</sup> SECAP SpA i Santorso Soc. przeciwko Comune di Torino [2008] Rec. I-3565.

<sup>6</sup> Komisja przeciwko Irlandii [2007] Rec. I-9777.

w celu wykazania, że zamówienie to stanowiło niewątpliwy przedmiot zainteresowania o charakterze transgranicznym, i stwierdzenia w związku z tym istnienia uchybienia”.

W tym kontekście, w sytuacji wykrycia przypadków domniemanego nieprzestrzegania zasad przejrzystości i niedyskryminacji przy zamówieniach, które nie są lub są jedynie częściowo objęte przepisami dyrektyw, konieczne jest ustalenie, czy występują elementy uzasadniające zainteresowanie o charakterze transgranicznym, z uwzględnieniem następujących czynników:

- przedmiot zamówienia,
- jego szacowana wartość, specyfika danego sektora (wielkość i struktura rynku, praktyki handlowe itd.),
- geograficzna lokalizacja miejsca wykonania zamówienia,
- dowody dotyczące ofert z innych państw członkowskich lub wyrażenia zainteresowania przez przedsiębiorstwa z innego państwa członkowskiego.

Niezależnie od tego, czy dane zamówienie, które nie jest lub jest jedynie częściowo objęte przepisami dyrektyw, stanowi niewątpliwy przedmiot zainteresowania o charakterze transgranicznym<sup>viii</sup>, konieczne jest zbadanie, czy zadeklarowane w związku z tym zamówieniem wydatki są zgodne z krajowymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych.

W przypadku, kiedy mamy do czynienia z przedmiotem zainteresowania o charakterze transgranicznym lub nieprzestrzeganiem przepisów krajowych, Komisja może zaproponować zastosowanie korekty finansowej w oparciu o kryteria ustalone poniżej w pkt 1.3 i procentowe stawki korekt określone w części 2. Przy ocenie przypadków nieprzestrzegania krajowego prawa dotyczącego zamówień publicznych Komisja bierze pod uwagę zasady wykładni prawa krajowego dokonywanej przez właściwe organy krajowe.

### 1.3. Kryteria brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o wysokości procentowej stawki korekty, którą należy zastosować

W niniejszych wytycznych określono kilka wysokości procentowej stawki korekt, tj. 5%, 10%, 25% i 100%, stosowanych do wydatków związanych z zamówieniem. Bierze się w nich pod uwagę powagę nieprawidłowości i zasadę proporcjonalności. Te stawki korekt stosuje się w sytuacji, kiedy w przypadku danego zamówienia nie jest możliwe precyzyjne określenie następstw finansowych.

Powagę nieprawidłowości związanej z nieprzestrzeganiem przepisów dotyczących zamówień publicznych oraz związane z tym skutki finansowe dla budżetu Unii ocenia się, biorąc pod uwagę następujące czynniki: poziom konkurencji, przejrzystość i równe traktowanie. Kiedy nieprzestrzeganie przepisów ma dla potencjalnych oferentów skutek odstraszący albo kiedy prowadzi do udzielenia zamówienia na podstawie oferty innej niż ta, która powinna zostać wybrana, jest to mocne wskazanie, że doszło do poważnej nieprawidłowości.

Kiedy nieprawidłowość ma jedynie charakter formalny bez rzeczywistych lub potencjalnych skutków finansowych, nie dokonuje się korekty.

W przypadku wykrycia szeregu nieprawidłowości w tym samym postępowaniu w sprawie udzielania zamówienia nie kumuluje się stawek korekty; decyzję o stawce korekty (5 %, 10%, 25% lub 100%) podejmuje się, biorąc pod uwagę najpoważniejszą nieprawidłowość.

Jeśli w wyniku konkretnej nieprawidłowości zastosowano korektę, a państwo członkowskie nie podejmuje właściwych działań naprawczych wobec innych postępowań w sprawie udzielania zamówień, w których występują takie same rodzaje nieprawidłowości, stawki korekt finansowych można podnieść do wyższego poziomu korekty (tj. 10%, 25% lub 100%).

Korektę finansową w wysokości 100% można zastosować w najpoważniejszych sprawach, kiedy nieprawidłowość działa na korzyść pewnych oferentów lub kandydatów albo kiedy nieprawidłowość ma związek z przypadkiem oszustwa stwierdzonym przez właściwy organ sądowy lub administracyjny.



## 2. GŁÓWNE RODZAJE NIEPRAWIDŁOWOŚCI I ODPOWIADAJĄCE IM PROCENTOWE STAWKI KOREKT FINANSOWYCH

### 2.1. Ogłoszenie o zamówieniu i specyfikacje zamówienia

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Stosowny prawny/dokument referencyjny	akt	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
1.	Nieopublikowanie ogłoszenia o zamówieniu.	Art. 35 i 58 dyrektywy 2004/18/WE Art. 42 dyrektywy 2004/17/WE Pkt 2.1 komunikatu wyjaśniającego Komisji nr 2006/C 179/02		Ogłoszenie o zamówieniu nie zostało opublikowane zgodnie z odpowiednimi przepisami [np. publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz.U. UE), kiedy jest to wymagane na mocy dyrektyw <sup>ix</sup> ].	100%  25%, jeśli opublikowanie ogłoszenia lub ogłoszeń o zamówieniu jest wymagane na mocy dyrektyw, a ogłoszenia te nie zostały opublikowane w Dz.U. UE, ale były opublikowane w sposób gwarantujący, że przedsiębiorstwo znajdujące się w innym państwie członkowskim miało dostęp do odpowiednich informacji dotyczących tego zamówienia publicznego przed jego udzieleniem i byłoby w stanie złożyć ofertę lub wyrazić zainteresowanie uczestnictwem w otrzymaniu tego zamówienia. W praktyce oznacza to, że albo ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane na szczeblu krajowym (zgodnie z krajowymi aktami prawnymi lub przepisami w

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Stosowny prawny/dokument referencyjny	akt	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
					tym względzie), albo zachowano podstawowe normy dotyczące publikowania ogłoszenia o zamówieniu. Więcej informacji o tych normach można znaleźć w pkt 2.1 komunikatu wyjaśniającego Komisji nr 2006/C 179/02.
2.	Sztuczne dzielenie zamówień na roboty budowlane/usługi/dostawy.	Art. 9 ust. 3 dyrektywy 2004/18/WE  Art. 17 ust. 2 dyrektywy 2004/17/WE	3   2	Projekt budowlany lub planowane nabycie pewnej ilości dostaw lub usług jest podzielone, przez co nie jest objęte zakresem stosowania dyrektyw, co służy uniknięciu konieczności publikacji w Dz.U. UE całości prac, usług lub dostaw.	100%  25%, jeśli opublikowanie ogłoszenia o zamówieniu jest wymagane na mocy dyrektyw, a ogłoszenie to nie zostało opublikowane w Dz.U. UE, ale było opublikowane w sposób gwarantujący, że przedsiębiorstwo znajdujące się w innym państwie członkowskim miało dostęp do odpowiednich informacji dotyczących tego zamówienia publicznego przed jego udzieleniem i byłoby w stanie złożyć ofertę lub wyrazić zainteresowanie uczestnictwem w otrzymaniu tego zamówienia. W praktyce oznacza to, że albo

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Stosowny prawny/dokument referencyjny akt	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
				ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane na szczeblu krajowym (zgodnie z krajowymi aktami prawnymi lub przepisami w tym względzie), albo zachowano podstawowe normy dotyczące publikowania ogłoszenia o zamówieniu. Więcej informacji o tych normach, zob. pkt 2.1 komunikatu wyjaśniającego Komisji nr 2006/C 179/02.
3.	Nieprzestrzeganie - terminów składania ofert; lub - terminów składania wniosków o dopuszczenie do udziału <sup>x</sup> .	Art. 38 dyrektywy 2004/18/WE  Art. 45 dyrektywy 2004/17/WE	Terminy składania ofert (lub składania wniosków o dopuszczenie do udziału) były krótsze niż określone w dyrektywach.	25%, jeśli skrócenie terminu $\geq$ 50%  10%, jeśli skrócenie terminu $\geq$ 30%  5%, jeśli nastąpiło inne skrócenie terminu (tę procentową stawkę korekty można obniżyć do wartości od 2% do 5% w przypadku uznania, że charakter i powaga nieprawidłowości nie uzasadniają zastosowania 5-procentowej stawki korekty).

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Stosowny prawny/dokument referencyjny	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
4.	Niezapewnienie potencjalnym oferentom/kandydatom wystarczającego czasu na otrzymanie dokumentacji przetargowej	Art. 39 ust. 1 dyrektywy 2004/18/WE Art. 46 ust. 1 dyrektywy 2004/17/WE	<p>Czas umożliwiający potencjalnym oferentom/kandydatom otrzymanie dokumentacji przetargowej jest zbyt krótki, przez co stwarza się nieuzasadnioną przeszkodę w otwarciu zamówień publicznych na konkurencję.</p> <p>Stawki procentowe stosuje się na zasadzie indywidualnej. Przy określaniu poziomu korekty będzie się brało pod uwagę ewentualne czynniki łagodzące związane ze specyfiką i złożonością zamówienia, w szczególności ewentualne obciążenie administracyjne lub trudności w dostarczeniu dokumentacji przetargowej.</p>	<p>25%, jeśli czas, który mieli potencjalni oferenci/kandydaci na otrzymanie dokumentacji przetargowej, jest krótszy niż 50% czasu przewidzianego na składanie ofert (zgodnie ze stosownymi przepisami).</p> <p>10%, jeśli czas, który mieli potencjalni oferenci/kandydaci na otrzymanie dokumentacji przetargowej, jest krótszy niż 60% czasu przewidzianego na składanie ofert (zgodnie ze stosownymi przepisami).</p> <p>5%, jeśli czas, który mieli potencjalni oferenci/kandydaci na otrzymanie dokumentacji przetargowej, jest krótszy niż 80% czasu przewidzianego na składanie ofert (zgodnie ze stosownymi przepisami).</p>
5.	Nieopublikowanie - przedłużonych terminów	Art. 2 i art. 38 ust. 7 dyrektywy 2004/18/WE	Terminy składania ofert (lub wniosków o dopuszczenie do udziału) zostały przedłużone bez	10%  Korektę można zmniejszyć do 5%

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Stosowny prawny/dokument referencyjny akt	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
	składania ofert;  lub  - przedłużonych terminów składania wniosków o dopuszczenie do udziału <sup>xi</sup> .	Art. 10 i art. 45 ust. 9 dyrektywy 2004/17/WE	publikacji wymaganej stosownymi przepisami (tj. publikacji w Dz.U. UE, jeśli dane zamówienie publiczne jest objęte dyrektywami).	w zależności od powagi nieprawidłowości.
6.	Przypadki nieuzasadniające zastosowania procedury negocjacyjnej z uprzednią publikacją ogłoszenia o zamówieniu.	Art. 30 ust. 1 dyrektywy 2004/18/WE	Instytucja zamawiająca udziela zamówienia publicznego w ramach procedury negocjacyjnej po publikacji ogłoszenia o zamówieniu, mimo że taka procedura nie ma uzasadnienia w stosownych przepisach.	25%  Korektę można zmniejszyć do 10% lub 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.
7.	W przypadku udzielania zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa podlegających w sposób wyraźny dyrektywie 2009/81/WE nieodpowiednie uzasadnienie nieopublikowania ogłoszenia o zamówieniu	Dyrektywa 2009/81/WE	Instytucja zamawiająca udziela zamówienia publicznego w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa w drodze dialogu konkurencyjnego lub procedury negocjacyjnej bez opublikowania ogłoszenia o zamówieniu, mimo że okoliczności nie uzasadniają zastosowania takiej procedury.	100%.  Korektę można zmniejszyć do 25%, 10% lub 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Stosowny prawny/dokument referencyjny akt	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
8.	<p>Niepodanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kryteriów kwalifikacji w ogłoszeniu o zamówieniu;</li> <li>lub</li> <li>- kryteriów udzielania zamówienia (i ich wagi) w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji zamówienia.</li> </ul>	<p>Art. 36, 44, 45-50 i 53 dyrektywy 2004/18/WE i załączniki VII-A (ogłoszenia o zamówieniach publicznych: pkt 17 i 23) oraz VII-B (ogłoszenia o koncesjach na roboty budowlane: pkt 5) do niej.</p> <p>Art. 42, 54 i 55 dyrektywy 2004/17/WE oraz załącznik XIII do niej</p>	<p>W ogłoszeniu o zamówieniu nie określono kryteriów kwalifikacji</p> <p>lub</p> <p>ani w ogłoszeniu o zamówieniu, ani w specyfikacji zamówienia nie opisano wystarczająco dokładnie kryteriów udzielania zamówienia ani ich wagi.</p>	<p>25%</p> <p>Korektę można zmniejszyć do 10% lub 5%, jeśli kryteria kwalifikacji/udzielania zamówienia były podane w ogłoszeniu o zamówieniu (lub w specyfikacji zamówienia, jeśli chodzi o kryteria udzielania zamówienia), ale niedostatecznie szczegółowo.</p>
9.	<p>W ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach przetargowych określono niezgodne z prawem lub dyskryminujące kryteria kwalifikacji lub udzielania zamówienia.</p>	<p>Art. 45-50 i 53 dyrektywy 2004/18/WE</p> <p>Art. 54 i 55 dyrektywy 2004/17/WE</p>	<p>Przypadki, w których podmioty zostały zniechęcone do złożenia oferty z powodu określenia w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach przetargowych niezgodnych z prawem lub dyskryminujących kryteriów kwalifikacji lub udzielania zamówienia. Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- obowiązek posiadania już zakładu lub przedstawiciela w danym kraju lub regionie;</li> </ul>	<p>25%</p> <p>Korektę można zmniejszyć do 10% lub 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.</p>

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Stosowny prawny/dokument referencyjny	akt	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
				- posiadanie przez oferentów doświadczenia w danym kraju lub regionie.	
10.	Kryteria kwalifikacji niezwiązane z przedmiotem zamówienia lub nieproporcjonalne do niego	Art. 44 ust. dyrektywy 2004/18/WE Art. 54 ust. dyrektywy 2004/17/WE	2 2	Można wykazać, że minimalne zdolności wymagane w przypadku konkretnego zamówienia nie są związane z przedmiotem zamówienia lub nie są proporcjonalne do niego i wobec tego nie zapewniają jednakowego dostępu oferentom lub powodują tworzenie nieuzasadnionych przeszkód w otwarciu zamówień publicznych na konkurencję.	25% Korektę można zmniejszyć do 10% lub 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.
11.	Dyskryminujące specyfikacje techniczne	Art. 23 ust. dyrektywy 2004/18/WE Art. 34 ust. dyrektywy 2004/17/WE	2 2	Określenie zbyt szczegółowych norm technicznych, przez co nie zapewnia się jednakowego dostępu oferentom lub tworzy się nieuzasadnione przeszkody w otwarciu zamówień publicznych na konkurencję.	25% Korektę można zmniejszyć do 10% lub 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Stosowny prawny/dokument referencyjny	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
12.	Niewystarczające określenie przedmiotu zamówienia	Art. 2 dyrektywy 2004/18/WE  Art. 10 dyrektywy 2004/17/WE  Sprawy C-340/02 (Komisja przeciwko Francji) i C-299/08 (Komisja przeciwko Francji)	Opis w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji zamówienia nie jest wystarczający, aby potencjalni oferenci/kandydaci mogli zorientować się, co jest przedmiotem zamówienia.	10%  Korektę można zmniejszyć do 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.  W przypadku, kiedy zrealizowane roboty nie były ujęte w publikacji, odpowiadająca im kwota podlega korekcie w wysokości 100%.

## 2.2. Ocena ofert

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Podstawa prawna/dokumenty referencyjne	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
13.	Zmiana kryteriów kwalifikacji po otwarciu ofert, czego skutkiem jest nieprawidłowe zaakceptowanie oferentów.	Art. 2 i art. 44 ust. 1 dyrektywy 2004/18/WE  Art. 10 i art. 54 ust. 2 dyrektywy 2004/17/WE	Kryteria kwalifikacji zostały zmienione w fazie kwalifikacji, wskutek czego zaakceptowano oferentów, którzy nie powinni byli zostać zaakceptowani, gdyby kierowano się opublikowanymi kryteriami kwalifikacji.	25%  Korektę można zmniejszyć do 10% lub 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.



L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Podstawa prawna/dokumenty referencyjne	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
14.	Zmiana kryteriów kwalifikacji po otwarciu ofert, czego skutkiem jest nieprawidłowe odrzucenie oferentów.	Art. 2 i art. 44 ust. 1 dyrektywy 2004/18/WE Art. 10 i art. 54 ust. 2 dyrektywy 2004/17/WE	Kryteria kwalifikacji zostały zmienione w fazie kwalifikacji, wskutek czego odrzucono oferentów, którzy powinni byli zostać zaakceptowani, gdyby kierowano się opublikowanymi kryteriami kwalifikacji.	25% Korektę można zmniejszyć do 10% lub 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.
15.	Ocena oferentów/kandydatów z zastosowaniem niezgodnych z prawem kryteriów kwalifikacji lub udzielania zamówienia	Art. 53 dyrektywy 2004/18/WE Art. 55 dyrektywy 2004/17/WE	Podczas oceny oferentów/kandydatów kryteria kwalifikacji wykorzystano jako kryteria udzielania zamówienia lub nie kierowano się kryteriami udzielania zamówienia (bądź odpowiednimi podkryteriami lub wagami) podanymi w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji zamówienia, wskutek czego zastosowano niezgodne z prawem kryteria kwalifikacji lub udzielania zamówienia.  Przykład: Do udzielenia zamówienia posłużono się podkryteriami niezwiązanymi z kryteriami udzielania zamówienia zamieszczonymi w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji zamówienia.	25% Korektę można zmniejszyć do 10% lub 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.
16.	Brak przejrzystości lub nierówne traktowanie podczas oceny	Art. 2 i 43 dyrektywy 2004/18/WE Art. 10 dyrektywy	Ścieżka audytu dotycząca w szczególności punktacji przyznanej każdej ofercie jest niejasna, nieuzasadniona, niewystarczająco przejrzysta lub w ogóle nie istnieje.	25% Korektę można zmniejszyć do 10% lub

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Podstawa prawna/dokumenty referencyjne	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
		2004/17/WE	Lub Nie ma sprawozdania z oceny ofert albo nie zawiera ono wszystkich elementów wymaganych przez stosowne przepisy.	5% w zależności od powagi nieprawidłowości.
17.	Zmiana oferty podczas oceny	Art. 2 dyrektywy 2004/18/WE Art. 10 dyrektywy 2004/17/WE	Instytucja zamawiająca pozwala oferentowi/kandydatowi na zmianę jego oferty podczas oceny ofert.	25% Korektę można zmniejszyć do 10% lub 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.
18.	Negocjacje podczas procedury udzielania zamówienia	Art. 2 dyrektywy 2004/18/WE Art. 10 dyrektywy 2004/17/WE	W kontekście procedury otwartej lub ograniczonej instytucja zamawiająca prowadzi negocjacje z oferentami na etapie oceny, co prowadzi do istotnej zmiany początkowych warunków określonych w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji zamówienia.	25% Korektę można zmniejszyć do 10% lub 5% w zależności od powagi nieprawidłowości.
19.	Procedura negocjacyjna z uprzednią publikacją ogłoszenia o zamówieniu z istotną zmianą warunków określonych w ogłoszeniu o	Art. 30 dyrektywy 2004/18/WE	W kontekście procedury negocjacyjnej z uprzednią publikacją ogłoszenia o zamówieniu warunki początkowe udzielenia zamówienia zostały w istotny sposób zmienione, co stanowi uzasadnienie	25% Korektę można zmniejszyć do 10% lub

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Podstawa prawna/dokumenty referencyjne	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
	zamówieniu lub w specyfikacji zamówienia <sup>xii</sup>		dla opublikowania nowego przetargu.	5% w zależności od powagi nieprawidłowości.
20.	Odrzucenie rażąco niskich ofert	Art. 55 dyrektywy 2004/18/WE Art. 57 dyrektywy 2004/17/WE	Oferty sprawiają wrażenie rażąco niskich w stosunku do towarów, robót budowlanych lub usług, ale instytucja zamawiająca przed odrzuceniem tych ofert nie zwróciła się na piśmie o podanie szczegółów dotyczących elementów składowych oferty, które uważa za istotne.	25%
21.	Konflikt interesów	Art. 2 dyrektywy 2004/18/WE Art. 10 dyrektywy 2004/17/WE	Właściwy organ sądowy lub administracyjny stwierdził istnienie konfliktu interesów ze strony beneficjenta wkładu wypłacanego przez Unię albo instytucji zamawiającej.	100%

### 2.3. Realizacja zamówienia

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Podstawa prawna/dokumenty referencyjne	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
22.	Istotna zmiana elementów zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji zamówienia <sup>xiii</sup>	<p>Art. 2 dyrektywy 2004/18/WE</p> <p>Art. 10 dyrektywy 2004/17/WE</p> <p>Orzecznictwo:</p> <p>Sprawa C-496/99 P, CAS <i>Succhi di Frutta SpA</i>, [2004] Rec. I-3801 pkt 116 i 118</p> <p>Sprawa C-340/02, <i>Komisja przeciwko Francji</i> [2004] Zb.Orz. I-9845</p> <p>Sprawa C-91/08, <i>Wall AG</i>, [2010] Zb.Orz. I-2815</p>	Istotne elementy zamówienia obejmują m.in. cenę <sup>xiv</sup> , charakter robót, czas realizacji, warunki płatności i stosowane materiały. Analizę tego, co jest elementem istotnym, należy zawsze przeprowadzać na zasadzie indywidualnej.	25% kwoty zamówienia plus wartość dodatkowej kwoty zamówienia wynikającej z istotnej zmiany elementów zamówienia.
23.	Zmniejszenie zakresu zamówienia	Art. 2 dyrektywy 2004/18/WE	Zamówienie zostało udzielone zgodnie z dyrektywami, ale potem nastąpiło	Wartość zmniejszenia zakresu zamówienia

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Podstawa prawna/dokumenty referencyjne	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
		Art. 10 dyrektywy 2004/17/WE	zmniejszenie zakresu zamówienia.	plus  25% wartości zakresu ostatecznego (tylko w przypadku istotnego zmniejszenia zakresu zamówienia).
24.	<p>Udzielenie zamówienia na dodatkowe roboty budowlane/usługi/dostawy (jeśli udzielenie to stanowi istotną zmianę pierwotnych warunków zamówienia<sup>xv</sup>) bez dopuszczenia konkurencji, kiedy nie występuje jeden z poniższych warunków</p> <p>- wyjątkowo nagła sytuacja wynikła z nieprzewidzianych zdarzeń;</p> <p>- nieprzewidziana okoliczność<sup>xvi</sup> powodująca konieczność realizacji dodatkowych robót budowlanych, usług, dostaw.</p>	Art. 31 pkt 1 lit. c) i pkt 4 lit. a) dyrektywy 2004/18/WE	Główne zamówienie zostało udzielone zgodnie ze stosownymi przepisami, ale następnie udzielono jednego lub kilku dodatkowych zamówień na roboty budowlane/usługi/dostawy (bez względu na to, czy zostały one sformalizowane na piśmie), nie przestrzegając przepisów dyrektyw, tj. przepisów związanych z procedurami negocjacyjnymi bez publikacji, dotyczących wyjątkowo nagłych przyczyn, wynikłych z nieprzewidzianych zdarzeń, lub dotyczących udzielenia zamówienia na dodatkowe dostawy, roboty i usługi.	<p>100% wartości dodatkowych zamówień.</p> <p>Jeśli łączna wartość dodatkowych zamówień na roboty/usługi/dostawy (bez względu na to, czy zostały one sformalizowane na piśmie) udzielonych bez przestrzegania przepisów dyrektyw nie przekracza wartości progowej określonej w tych dyrektywach i 50% wartości pierwotnego zamówienia, korektę można zmniejszyć do 25%.</p>
25.	Dodatkowe prace lub usługi przekraczające wartości graniczne określone w stosownych przepisach	Art. 31 pkt 4 lit. a) ostatni akapit dyrektywy 2004/18/WE	Główne zamówienie zostało udzielone zgodnie z przepisami dyrektyw, ale następnie udzielono jednego lub kilku dodatkowych zamówień, których wartość przekroczyła wartość pierwotnego zamówienia o więcej niż	100% kwoty przekraczającej 50% wartości pierwotnego zamówienia

L.p.	Rodzaj nieprawidłowości	Podstawa prawna/dokumenty referencyjne	Opis nieprawidłowości	Procentowa stawka korekty
			50% <sup>xvii</sup> .	

## PRZYPISY KOŃCOWE:

<sup>i</sup> Zamówienia publiczne poniżej wartości progowej wymagającej stosowania dyrektyw oraz zamówienia publiczne na usługi wymienione w załączniku I B do dyrektywy 92/50/EWG, załączniku XVI B do dyrektywy 93/38/EWG, załączniku II B do dyrektywy 2004/18/WE i załączniku XVII B do dyrektywy 2004/17/WE.

<sup>ii</sup> W kontekście funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności zwraca się uwagę na następującą kwestię.

W dokumencie „Wytyczne dotyczące weryfikacji zarządzania, które mają być prowadzone przez państwa członkowskie w przypadku operacji współfinansowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007–2013” (nota COCOF 08/0020/04 z dnia 5 czerwca 2008 r.) przedstawiono opinię Komisji na temat sposobu organizacji weryfikacji zarządzania w celu zapobiegania nieprawidłowościom w obszarze zamówień publicznych i wykrywania ich. Jak stwierdzono w tym dokumencie „weryfikacje zarządzania należy przeprowadzać w możliwie najkrótszym terminie po zakończeniu danego procesu, gdyż w późniejszym terminie często trudno jest podjąć działanie naprawcze”.

Państwo członkowskie ma obowiązek zagwarantowania, że operacje są wybierane do finansowania zgodnie ze stosownymi przepisami unijnymi i krajowymi [art. 60 lit. a)-b) i art. 61 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 1083/2006], w tym przepisami odnoszącymi się do zamówień publicznych:

a) Kiedy w wyniku krajowej kontroli ex-ante stwierdzi się, że postępowanie w sprawie udzielania zamówienia publicznego narusza przepisy dotyczące zamówień publicznych, a **umowa o udzielenie zamówienia nie została jeszcze podpisana**, organ zarządzający powinien zalecić beneficjentowi rozpoczęcie nowego postępowania w sprawie udzielania zamówienia z pełnym przestrzeganiem wspomnianych przepisów, o ile rozpoczęcie nowego postępowania nie pociąga za sobą znacznych kosztów dodatkowych. Jeśli nie zostanie rozpoczęte nowe postępowanie, organ zarządzający koryguje daną nieprawidłowość, stosując niniejsze wytyczne lub bardziej surowe przepisy określone na szczeblu krajowym.

b) W przypadku wykrycia nieprawidłowości **po podpisaniu umowy o udzielenie zamówienia i zatwierdzeniu operacji do finansowania** (na którymkolwiek etapie cyklu projektu) organ zarządzający koryguje tę nieprawidłowość, stosując niniejsze wytyczne lub bardziej surowe przepisy określone na szczeblu krajowym.

---

<sup>iii</sup> W zależności od daty rozpoczęcia procedury udzielania zamówienia zastosowanie mają następujące dyrektywy: 86/665/EWG, 92/50/EWG, 93/36/EWG, 93/37/EWG, 93/38/EWG, 92/13/EWG, 2001/78/WE, 2004/17/WE, 2004/18/WE. Wykaz ten ma charakter jedynie orientacyjny.

<sup>iv</sup> Na okres 2000-2006 „Wytyczne w sprawie zasad, kryteriów i orientacyjnych stawek stosowanych przez departamenty Komisji przy określaniu korekt finansowych na podstawie art. 39 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1260/1999” zostały przyjęte decyzją Komisji C/2001/476. Podobny dokument przyjęto dla Funduszu Spójności (zob. decyzja Komisji C/2002/2871).

<sup>v</sup> Sprawy C-324/98 *Telaustria* [2000] Rec. I-10745, pkt 62, C-231/03 *Coname*, [2005] Zb.Orz. I-7287, pkt 16-19, i C-458/03 *Parking Brixen*, [2005] Zb.Orz. I-8585, pkt 49.

<sup>vi</sup> Z pojęciem „odpowiedniego poziomu upublicznienia informacji” wiążą się, w szczególności, następujące przesłanki:

a) Zasady równego traktowania i niedyskryminacji pociągają za sobą **obowiązek przejrzystości** polegający na zagwarantowaniu, z korzyścią dla wszystkich potencjalnych oferentów, **odpowiedniego poziomu upublicznienia informacji zapewniającego konkurencję w ubieganiu się o zamówienie**. Obowiązek przejrzystości wymaga, aby **przedsiębiorstwo mające siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego mogło mieć dostęp do odpowiednich informacji dotyczących zamówienia przed jego udzieleniem**, w taki sposób, że wedle swojej woli byłoby **w stanie wyrazić swoje zainteresowanie** otrzymaniem takiego zamówienia.

b) W konkretnych przypadkach z powodu szczególnych okoliczności, na przykład niewielkiego znaczenia gospodarczego, podmioty gospodarcze z siedzibą w innych państwach członkowskich nie byłyby zainteresowane udzielanym zamówieniem. W takim wypadku skutki dla swobód podstawowych należy uznać za zbyt nieokreślone i pośrednie, żeby uzasadniały stosowanie norm wyprowadzanych z pierwotnego prawa wspólnotowego i w konsekwencji nie ma podstaw do stosowania korekt finansowych.

Poszczególne podmioty zamawiające są odpowiedzialne za decyzję, czy zamówienie, które ma być udzielone, może budzić zainteresowanie podmiotów gospodarczych z innych państw członkowskich. Zdaniem Komisji taka decyzja musi opierać się na ocenie konkretnych okoliczności odnoszących się do danego przypadku, takich jak przedmiot zamówienia, jego szacowana wartość, specyfika danego sektora (wielkość i struktura rynku, praktyki handlowe itd.) oraz geograficzna lokalizacja miejsca wykonania zamówienia.

<sup>vii</sup> Zob. wyrok w sprawie C-507/03, *Komisja przeciwko Irlandii*, [2007] Zb.Orz. I-9777, pkt 32.

<sup>viii</sup> Sprawa T-384/10, *Hiszpania przeciwko Komisji (GIASA)*, Dz.U. C 225, 3.8.2013, s. 63–63.

<sup>ix</sup> W przypadku zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami, konieczne jest stwierdzenie istnienia przedmiotu zainteresowania o charakterze transgranicznym lub naruszenia krajowych przepisów dotyczących zamówień publicznych. W tej kwestii zob. pkt 1.2.2 niniejszych wytycznych. W przypadku występowania przedmiotu zainteresowania o charakterze transgranicznym lub naruszenia prawa krajowego należy określić poziom upublicznienia, który należało zastosować w danej sprawie.

---

W tym kontekście, jak stwierdzono w pkt 2.1.1 komunikatu wyjaśniającego Komisji nr 2006/C 179/02, obowiązek przejrzystości wymaga, aby przedsiębiorstwo mające siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego miało dostęp do odpowiednich informacji dotyczących zamówienia przed jego udzieleniem, w taki sposób, że wedle swojej woli byłoby w stanie złożyć ofertę lub wyrazić swoje zainteresowanie otrzymaniem takiego zamówienia. W praktyce oznacza to, że albo ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane na szczeblu krajowym (zgodnie z krajowymi aktami prawnymi lub przepisami w tym względzie), albo zachowano podstawowe normy dotyczące ogłaszania o zamówieniach. Zob. więcej informacji o tych normach w pkt 2.1 wspomnianego komunikatu wyjaśniającego Komisji.

<sup>x</sup> Te terminy mają zastosowanie do procedur ograniczonych i negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu.

<sup>xi</sup> Te terminy mają zastosowanie do procedur ograniczonych i negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia o zamówieniu.

<sup>xii</sup> Do zmian w umowie po udzieleniu zamówienia można stosować pewien ograniczony stopień elastyczności, nawet kiedy taka możliwość oraz odpowiednie szczegółowe przepisy dotyczące realizacji nie są przedstawione w jasny i precyzyjny sposób w ogłoszeniu o przetargu lub w dokumentach przetargowych (zob. ETS sprawa C-496/99, *Succhi di frutta* pkt 118). Jeśli dokumentacja przetargowa nie przewiduje takiej możliwości, zmiany umowy w sprawie zamówienia są dopuszczalne, jeśli nie są istotne. Zmianę uznaje się za istotną, jeśli:

- (a) instytucja zamawiająca wprowadza warunki, które gdyby zostały ujęte w ramach pierwotnego postępowania w sprawie udzielania zamówienia, umożliwiłyby dopuszczenie innych oferentów niż ci, którzy zostali pierwotnie dopuszczeni;
- (b) zmiana umożliwia udzielenie zamówienia oferentowi innemu niż oferent pierwotnie wybrany;
- (c) instytucja zamawiająca poszerza zakres zamówienia o roboty budowlane/usługi/dostawy, które pierwotnie nie były w nim przewidziane;
- (d) zmiana modyfikuje równowagę ekonomiczną umowy na korzyść wykonawcy w sposób, który nie był przewidziany w pierwotnym zamówieniu.

<sup>xiii</sup> Zob. przypis końcowy xii powyżej.

<sup>xiv</sup> Jak dotąd jedyną zmianą ceny początkowej nieuznaną przez Trybunał za istotną było obniżenie ceny o 1,47 i 2,94% (zob. pkt 61 i 62 sprawy C-454/06, *Pressetext*). W sprawach T-540/10 i T-235/11 Sąd zaakceptował korekty finansowe w przypadku zmian o wartości mniejszej niż 2% ceny początkowej.

<sup>xv</sup> Zob. przypis końcowy xii powyżej.

<sup>xvi</sup> Pojęcie „nieprzewidzianych okoliczności” należy interpretować z uwzględnieniem tego, co instytucja zamawiająca działająca z należyłą starannością powinna była przewidzieć (np. nowe wymagania wynikające z przyjęcia nowych przepisów unijnych lub krajowych bądź warunki techniczne, których nie można było przewidzieć mimo analiz technicznych stanowiących podstawę projektu i przeprowadzonych zgodnie z aktualnym stanem wiedzy). Dodatkowych robót/usług/dostaw spowodowanych niedostatecznym przygotowaniem oferty/projektu nie można uznać za „nieprzewidziane okoliczności”. Zob. sprawy T-540/10 i T-235/11 (przywołane powyżej).



---

<sup>xvii</sup> W przypadku dyrektywy 2004/17/WE nie ma wartości granicznej. Przy obliczaniu 50-procentowej wartości progowej instytucje zamawiające powinny brać pod uwagę dodatkowe roboty/usługi. Wartości tych dodatkowych robót/usług nie można skompensować wartością anulowanych robót/usług. Wielkość anulowanych robót/usług nie ma wpływu na obliczanie 50-procentowej wartości progowej.